

NOVELA ENERGETICKÉHO ZÁKONA: MÉNĚ ADMINISTRATIVY, VĚTŠÍ VLIV VLÁDY

Dne 10. dubna 2015 Poslanecká sněmovna schválila nejtěsnější většinou ve třetím čtení návrh novely energetického zákona („EnergZ“)¹, („Novela“) z pera Ministerstva průmyslu a obchodu, a poslala ji dále do Senátu. Pokud bude Novela přijata v nynějším znění, mohla by usnadnit život menším výrobcům elektřiny, snížit byrokratickou zátěž, ale zároveň může zvýšit vliv vlády na ERÚ prostřednictvím tzv. Rady.

A) ROZVOJ DECENTRALIZOVANÉ VÝROBY

Novela má přinést pozitivní změny zejména včetně významného snížení administrativní zátěže pro podnikatele a malé výrobce elektřiny.

1. Menší výrobní elektřiny bez licence

Pro výrobu elektřiny s výkonem **do 10 kW**, propojenou s distribuční nebo přenosovou soustavou, **nebude požadována licence**, pokud bude elektřina vyráběna k vlastní spotřebě. Současně budou stanovena pravidla takové výroby. (§ 3 odst. 3, § 28 odst. 5 a 6 EnergZ)

Účelem je zjednodušení administrativy u výroby elektřiny u malých zdrojů, které nejsou předmětem podnikatelské činnosti a jejichž výkon je z hlediska dopadů na distribuční soustavu omezený a slouží hlavně pro vlastní spotřebu zákazníka.

2. Licence na dobu neurčitou

Licence na některé druhy podnikání (přenos a distribuce plynu/elektřiny, uskladňování plynu, rozvod tepla a činnost operátora trhu) by měly být udělovány **na dobu neurčitou**, což opět povede ke snížení administrativní zátěže a regulatorního rámce i tak značně náročného podnikání v tomto sektoru. Doposud se v České republice licence na tyto činnosti poskytovala na 25 let. Licence na obchod s elektřinou a plynem by měla být i nadále udílena na pět let. (§ 4 EnergZ)

3. Odpovědný zástupce – "jeden za všechny"

Bude umožněno, aby **jedna** osoba byla **odpovědným zástupcem pro více držitelů** licence. (zrušení § 6 odst. 3 EnergZ)

4. Souhrnné oznamování změn

Administrativní náročnost jak pro podnikatele, tak pro státní správu by se měla snížit, protože provozovatelé sítí (elektřina, plyn, teplo) by nyní měli oznamovat regulátorovi **změny zařízení, provedené za uplynulý rok, jen jednou ročně**; nebude tedy nutné oznamovat každou změnu po jejím provedení v průběhu roku zvlášť. (§ 9 odst. 1 EnergZ)

Novela tedy umožní regulátorovi provést změnu rozhodnutí o udělení licence souhrnně a nebude nutné vydávat rozhodnutí o změně licence pro držitele licence několikrát během roku.

¹ č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů.

5. Přechod licence na právního nástupce

Při **přeměně právnické osoby** bude právní nástupce nově moci **pokračovat** v licencované činnosti **na základě existující licence** pro původní společnost, dokud ERÚ nevydá novou licenci. (*nový § 10 odst. 11 EnergZ*)

Tato novinka by v praxi měla primárně zajistit pokračování licencované činnosti při fúzi nebo rozdělení obchodní společnosti, při převodu jmění na společníka nebo při změně právní formy, kdy by právní nástupce pokračoval v licencované činnosti podle licence vydané pro původní společnost. Zároveň (bude-li to relevantní) bude zachován termín původního připojení k soustavě, který je rozhodující z hlediska vzniku nároku souvisejících s podporou obnovitelných zdrojů.

6. Státní autorizace až nad 1 MW

Státní autorizace k výstavbě výroby elektřiny by nově měla být potřeba až od elektrického výkonu **1 MW** (dosud 100 kW). Autorizace nadále není nároková, Ministerstvo průmyslu a obchodu by nemělo autorizaci udělit, pokud záměr na výstavbu výroby elektřiny není v souladu s platnou Státní energetickou koncepcí / Národním akčním plánem pro energii z obnovitelných zdrojů / územně plánovací dokumentací / surovinovou politikou státu. Výstavba výroby bude, stejně jako doposud, posuzována s ohledem na požadavky evropského práva, dále z hlediska nákladů a přínosů, zajištění vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. (*§ 30a EnergZ*)

B) CENOVÁ REGULACE

1. Cenová oznámení

Nově by dodavatelé plynu a elektřiny měli zákazníky **informovat pouze o „zvýšení“** ceny, nikoliv i o její „změně“ jako doposud. Zároveň bude třeba **adresné oznámení**, ne pouze zveřejnění. Tato změna souvisí s ochranou spotřebitele dle nového občanského zákoníku. (*změny v § 11a EZ*)

2. Nový systém platby na podporu OZE

Je navržena **změna způsobu výběru peněz na podporu elektřiny** z obnovitelných zdrojů, **nezávisle na množství odebrané elektřiny zákazníkem**. Nově stanovené ceny se liší s ohledem na to, ke které napěťové hladině je zákazník připojen. Poplatek na činnosti ERÚ by měl být stanoven za odběrné místo, nikoliv pevnou sazbou za jednotku spotřeby elektřiny/plynu jako dnes. Vzhledem k zastropování platby na současné úrovni by měli **zákazníci zaplatit buď stejně nebo méně než v současné době**. ERÚ kritizuje, že navržený systém platby za odběrné místo zvýhodňuje velkoodběratele vůči drobným zákazníkům, neboť obě kategorie budou přispívat stejnou částkou. (*§ 28 POZE*)

C) OSTATNÍ

1. Rada ERÚ

Novela obsahuje právní úpravu pro ustanovení, fungování a pravomoci nově se zřizující pětičlenné **Rady Energetického regulačního úřadu**. Zároveň je upraven příspěvek na činnost ERÚ. (*§ 17b, 17c a 17d EZ*)

Rada mimo jiné rozhoduje o strategii (zásady regulace), schvaluje výroční zprávu a vyjadřuje se nezávazně k některým klíčovým rozhodnutím úřadu. Kromě toho má úlohu jako odvolací orgán s ohledem na výjimečnou rozhodovací prvoinstanční působnost úřadu ve sporech v energetice.

Navrhovaná změna z monokratického na kolektivní orgán je odůvodňována zejména potřebou zajistit, aby v úřadu s tak rozsáhlou mírou nezávislosti na všech ústavních institucích a s tak rozsáhlými pravomocemi v jednom z nejdůležitějších sektorů národního hospodářství byla omezena míra subjektivního řízení a byla tak zajištěna vyšší nezávislost a odbornost úřadu.

Rada, jmenovaná i odvolávaná vládou na návrh ministra průmyslu a obchodu, by měla vést ERÚ **až od 1. srpna 2017** (tedy až po skončení nynějšího mandátu předsedkyně ERÚ, Aleny Vitáskové). Současné vedení ERÚ kritizuje zvýšení vlivu vlády na ERÚ prostřednictvím Rady a vnímá Radu jako zásah do nezávislosti úřadu.

2. Povinnosti týkající se měření

Podpora obnovitelných zdrojů energie se dle Novely nevztahuje na elektřinu, pokud výrobce **nesplní povinnosti měření** dle ustanovení §11a POZE (pokud je instalovaný **výkon nad 10 kW**, musí výrobce mít **měřidlo** podle zákona o metrologii, které musí (a) **udržovat**; (b) **zkontrolovat a zajistit osobou pověřenou ministerstvem**; (c) **zdržet se zásahů** a manipulace s měřidlem a (d) **kontrolovat zajištění proti zásahům** a manipulaci). (§ 4 a 11a POZE).

Podpora je vyplácena na základě hodnot naměřeným měřicím zařízením, nicméně dosud měřicí zařízení nebyla žádným způsobem evidována ani zajištěna proti případným zásahům. Pokud výrobce nesplní nově stanovené povinnosti měření, nebude mít nárok na podporu ve formě zelených bonusů na elektřinu z obnovitelných zdrojů, zelených bonusů na elektřinu z druhotných zdrojů a zelených bonusů na elektřinu z kombinované výroby elektřiny a tepla.

Zajištění měřicích zařízení, které slouží pro měření elektřiny s nárokem na podporu, proti neoprávněné manipulaci, by mělo mít pozitivní dopad do státního rozpočtu. Zajištěním měřicích zařízení proti neoprávněné manipulaci bude zabráněno zásahům do měřidel a jejich častým výměnám a tím pádem omezení nesprávného jednání výrobců elektřiny v rámci vykazování záměrně většího množství elektřiny s nárokem na podporu.

3. Povinnost zachování dokumentů

Navrhuje se zavedení povinnosti **zachovat doklady o investičních a provozních nákladech po celou dobu nárokování podpory a ještě dalších 5 let** a povinnost sdělit OTE **výši investičních nákladů** spojených s uvedením výroby do provozu a výši nenávratné investiční podpory z veřejných prostředků. (§ 7 POZE)

ZÁVĚR

V současné chvíli se čeká na schválení Novely Senátem, který zařadil projednání Novely na schůzi naplánovanou od 13. května 2015. Pokud by Senát Novelu vrátil Sněmovně, ta by ji musela přijmout ústavní většinou, což se zdá v tuto chvíli velmi nepravděpodobné. Je tedy těžké odhadovat, zda nakonec vůbec Novela v tomto znění nabude účinnosti.

Kontakty

Tomáš Rychlý
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Česká republika
Tel. +420 234 765 212
Fax +420 234 765 110
tomas.rychly@wolftheiss.com

Kateřina Kulhánková
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Česká republika
Tel. +420 234 765 252
Fax +420 234 765 110
katerina.kulhankova@wolftheiss.com

Tyto informace o aktuálních právních tématech vydává WOLF THEISS pro své klienty a vybrané fyzické a právnické osoby. Na informace obsažené výše nelze spoléhat jako na právní radu v konkrétní věci.

Chcete-li se dozvědět více o tématech této informace pro klienty nebo o našich službách obecně, kontaktujte prosím některou z osob výše, případně:

WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & Co KG, organizační složka

Pobřežní 12
186 00 Praha 8 - Karlín
Tel. +420 234 765 111
Fax. +420 234 765 110

www.wolftheiss.com